

ПРОТОКОЛ

от

десетото заседание на Работната група за разработване на Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2014-2020 г.

/08.01.2014 г., 15:00 ч., Министерски съвет, Гранитна зала/

Заседанието беше открито и ръководено от г-жа Зинаида Златанова - заместник министър-председател и министър на правосъдието. Тя поздрави присъстващите на заседанието, благодари на Централното координационно звено за усилията, за професионалната и сърцата работа по Споразумението за партньорство (СП) и обърна внимание на важноста на доброто програмиране и разработването на качествени и фокусирани документи.

Г-жа Златанова посочи, че коментарите на Европейската комисия (ЕК) по третата версия на СП са получени на 18 ноември 2013 г. и представителите на ЕК са подчертали същественото подобрене на текста на СП, като същевременно има и редица коментари, чието отразяване ще е полезно преди всичко за страната ни. Тя открои областите, в които има по-сериозни коментари: териториалното измерение на инвестициите и необходимостта от ясен регионален подход; здравеопазването и необходимостта от финализиране на здравната стратегия и разработване на план за действие с времеви и финансови параметри; конкурентоспособността на малките и средните предприятия и иновациите и необходимостта от фокусиране и приоритизиране на мерките; електронното управление и прецизиране на инвестициите; административната реформата и административния капацитет, като е подчертана необходимостта от ясна стратегия за развитие на човешките ресурси в държавната администрация и съдебната система. Тя информира, че в периода след получаване на коментарите акцентът на работата е бил върху отразяването на коментарите, като са проведени срещи с отговорните ведомства за обсъждането им и преработване на текстовете на СП.

Г-жа Златанова информира, че след заседанието СП ще бъде публикувано за обществено обсъждане, а в началото на месец февруари ще бъде проведено публично събитие за обсъждане на СП със всички партньори и всички, които проявяват интерес. На 17 януари версията на СП ще бъде изпратена на ЕК за последен кръг технически консултации, като в средата на месец февруари се планира да бъде проведена среща с представители на ЕК за обсъждане на финалните им коментари. Веднага след това се планира СП да бъде внесено за одобрение от Министерския съвет и изпратено официално чрез системата за електронен обмен на данни на ЕК, като това означава и стартиране на официалните преговори с ЕК.

Г-жа Златанова пожела ползотворна дискусия и предостави думата на г-жа Добринка Кръстева, директор на дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“.

Г-жа Кръстева представи направеното до момента и това, което предстои по отразяване на коментарите на ЕК. Тя посочи, че обемът на СП е намален, като той трябва да достигне до около 100 страници и допълни, че предстои до 17 януари изпращането на ЕК на преработената версия на СП. Тя изказа благодарност на министерствата за работата по СП и подчерта, че това е документ на всички.

Г-жа Кръстева информира, че по отношение на транспорта инвестициите са приоритизирани, поет е ангажимента за поддръжката на инвестициите със средства, различни от европейските, като остава да бъде обсъдена само темата за допълнителни

средства за оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, като се очаква до 17 януари това да бъде ясно.

По отношение на образованието г-жа Кръстева посочи, че вече е подчертан приноса на висшето образование към целите за растеж и е отчетена реформата в средното образование. Тя допълни, че е акцентирано върху качеството на образованието и особено на професионалното обучение, както и връзката с пазара на труда и изследователския сектор. Г-жа Кръстева уточни, че коментарите на ЕК, които са по секторите са засегнати в СП, но тяхното по-детайлно отразяване ще бъде в отделните програми, като това ще бъде отразено и в таблицата за отразяване на получените коментари, която ще бъде изпратена на ЕК.

Г-жа Кръстева продължи с отразените коментари по отношение изследванията и иновациите, като посочи, че по-ясно е изведена връзката между интервенциите в тази сфера и Стратегията за интелигентна специализация.

По отношение на Интегрираната морска стратегия и Стратегията за син растеж г-жа Кръстева посочи, че коментарите са отразени в секторите, където е релевантна Политиката за син растеж. Тя допълни, че по отношение на адаптацията за изменението на климата и превенцията и управлението на риска е посочено ясно какво точно ще се прави и какво точно ще се подпомага и уточни, че са отчетени основно природните рискове и е акцентирано на превенцията на рисковете от бедствия.

По отношение на водите и отпадъците г-жа Кръстева информира, че са приоритизирани нуждите в двата сектора, като е поет ангажимент при последващото реализиране на инвестициите да бъде приложен регионалният подход, който съответства на стратегията и на мастер - плановете, които са разработени.

Г-жа Кръстева, продължи с това, че има неща, които все още не са направени, а именно липса на ясен регионален подход във всички инвестиции, като е необходимо по-голяма концентрация на ресурсите. Тя допълни, че в областта на административния капацитет текстовете не са актуализирани в представената версия на СП, тъй като стратегията за администрацията е приета на Съвета за административна реформа в края на месец декември 2013 г., но във версията, която ще бъде изпратена на ЕК през месец януари приоритетите на стратегията ще бъдат отразени. По отношение на електронното управление г-жа Кръстева посочи, че е необходимо прецизиране на инвестициите, като допълни, че в момента за тази цел има създадена работна група. По отношение на съответствието с другите стратегически документи, г-жа Кръстева посочи, че Стратегията за интелигентна специализация съдържа изброени приоритетни сектори с видове инвестиции и в СП се реферира към стратегията и е направена връзката. По отношение на здравеопазването, г-жа Кръстева посочи, че през месец декември 2013 г. е одобрена от Министерския съвет здравна стратегия и има одобрен план за действие. Тя допълни, че все още липсва яснота по списъка със здравни заведения, кои и как ще бъдат оптимизирани, техните функции, както и за финансовите ресурси за тези цели. Г-жа Кръстева посочи, че по отношение на енергийната ефективност има коментар от ЕК относно координацията на сектора, като се очаква до 17 януари да има решение по въпроса. Тя информира, че са направени срещи със всички, които имат отношение към енергийната и ресурса ефективност. По отношение на обществените поръчки г-жа Кръстева посочи, че се изготвя стратегия за обществените поръчки и веднага след като бъде готова ще бъде отразена в СП. Допълнено беше, че СП е обяснено каква ще е ролята на Агенцията по обществени поръчки, на управляващите органи и на всички структури по отношение на обществените поръчки.

Г-жа Кръстева продължи с това, какво още е подобро в СП. Тя посочи, че са подобро текстове по отношение на механизмите за координация и изпълнение на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), текстовете по отношение

на подхода към групите със специфични потребности и са изведени мерките, чрез които ще се адресират негативните демографски тенденции. Г-жа Кръстева информира, че е доразвит подхода по отношение на многофондовото финансиране на Водено от общността местно развитие (ВОМР), като е взет предвид коментара на ЕК, че не може да се предефинират територии, върху които ще бъде поставен акцента. Поради тази причина в т.3.1.1. е описано как точно ще бъде изпълнявано ВОМР, като за целта се изготвя и проект на постановление на Министерския съвет. Г-жа Кръстева посочи, че е описан подходът за изпълнение на интегрираните териториални инвестиции (ИТИ). Тя информира, че има вече първи вариант на стратегията в която са описани секторите, в които ще се инвестират средства от ЕСИФ, но все още няма ясно разграничение на водещите групи от проекти, които ще водят до растеж и заетост. Тя допълни, че в близките няколко дни екипът, разработващ стратегията ще има готовност да представи ясно изведени няколко проекта, които да бъдат финансирани и да генерират растеж за района. Г-жа Кръстева посочи, че е подобрен и разделът по отношение на допълняемостта.

Г-жа Кръстева информира, че след заседанието СП ще бъде публикувано за обсъждане и ще се очакват коментари, предложения и допълнения по него. Тя посочи, че на 17 януари версията на СП ще бъде изпратена на четири дирекции на ЕК и в средата на месец февруари ще бъде обсъдена, а след това вече СП ще бъде и официално изпратено чрез електронната система за обмен на далнини на ЕК и стартирани официалните преговори.

Г-жа Таня Христова, кмет на община Габрово и представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) представи коментарите на НСОБ, като направи уточнението, че те ще бъдат изпратени и писмено за да може да бъдат по-детайлно анализирани и съответно отразени във версията, която ще бъде представена за одобрение. Тя отбеляза, че резюмето на предварителната оценка е въз основа на по-стара версия на СП. Тя направи коментар по отношение на това, че се запазва дефиницията, свързана със селските райони и има опасност да бъдат лишени от подкрепа над 1000 населени места с над 600 хиляди жители, но отбеляза, че следва да се има предвид и факта, че с предприетите действия, които са намерили отражение в проекта на оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) се дава възможност за включване и за поемане на ангажимент за относително равно и справедливо третиране между малките и по-големите населени места. Г-жа Христова подчерта, че това за което ще се настоява е инвестициите след това да бъдат базирани на конкретен план, който да определи конкретните нужди в съответните населени места. Тя допълни, че в рамките до 20 на сто в ОПРР се конкретизират определени мерки, които могат да се подкрепят, но нуждите са различни в зависимост от спецификите на районите. Г-жа Христова посочи, че е необходимо да се обмислят инвестиции в малките населени места, които са извън Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), свързани например с ВиК и отбеляза, че една от причините за тревожните тенденции, свързани с обезлюдяването на тези населени места е липсата на базисни инфраструктурни условия за развитие.

След това г-жа Христова продължи с коментар по отношение на връзката между предизвикателствата от анализа за стратегическите приоритети и тематичните цели и списъка с програмите и посочи, че липсва оперативна програма, финансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се. Тя допълни, че съгласно Решение № 792 на Министерския съвет от 17.12. 2013 г. година в списъка с проблемите, които ще бъдат включени в СП се добавя оперативна програма, финансирана от Фонда за европейско подпомагане на нуждаещите се, с водещо ведомство Министерство на труда и социалната политика.

Г-жа Христова посочи, че е излишен детайл в СП да се посочва изграждането на велоалеи, както и тротоарните настилки на територията на населени места, като това е по-скоро необходимо да бъде елемент в конкретните насоки на програмите.

Г-жа Христова направи коментар по отношение на координацията на националните и европейските инструменти за финансиране, на Европейската инвестиционна банка, като посочи, че се предвижда запазване на настоящия модел – Комитет за наблюдение (КН) на СП, КН на отделните програми, като подчерта, че добрата координация е изключително важна за разумното, фокусирано, резултатно и ефективно насочване на финансовия ресурс. Тя предложи два възможни модела за реална координация: първият е създаване на един КН на СП и на програмите, като към него биха могли да функционират тематични подкомитети, организирани по направления, а вторият вариант е създаване на механизъм за действена координация чрез който да се засили ролята на КН на СП.

По отношение на ВОМР г-жа Христова посочи, че са заделени 5 на сто от фонда, което не е достатъчно и предложи да бъдат заделени до 10 на сто, тъй като това е позволено от Регламентите и този процент може да се защити от държавата-членка с една добра обоснованост. Тя допълни, че долната граница от 10 000 жители означава, че в определени области ще бъде необходимо жителите на над 5-6 общини да могат да формират местни инициативни групи, което ще бъде трудно предизвикателство.

Г-жа Христова продължи с коментар по текста на СП в частта за устойчивото градско развитие по отношение на това, че ОПРР ще насочи основния си финансов ресурс, над 80 на сто от бюджета, към развитие на големите и средно големите градове от първо до трето ниво със засилен фокус на тези от първо и второ ниво, които са с по-голям потенциал за генериране на растеж и заетост, с което ще бъде дефинирана подкрепа и постигане на териториална концентрация на средствата. Тя посочи, че размерът на финансирането на бенефициентите по ОПРР, както и на която и да е друга програма, е обект на конкретните програми и не следва да бъде елемент от СП и допълни, че конкретните цифри, коя община или бенефициент ще получи определен размер от финансирането, може би на този етап е излишно и то ще се определи в самата програма.

Г-жа Христова посочи, че е необходимо към нормативната уредба да се добави по-голяма конкретика по отношение ангажимента за осигуряване на опростяване и гъвкавост на системата за управление и за използване на европейския ресурс. Тя посочи като конкретен пример възможността бенефициентите да използват по-голям ресурс, като до сега това е било до 80 на сто, а останалите 20 на сто се получават след финалното отчитане на проекта и предложи да се помисли за увеличаването на този размер на 90 или 95 на сто.

След това тя продължи с това, че следва да се помисли и по отношение на системите, свързани с предоставяне на информация и прозрачност за усвояване на средствата от Европейските фондове и предложи по подобен начини и модел на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) да се подходи и в ПРСР и Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР) и да се създаде интерфейс, който също ще дава достатъчно актуална информация за изпълнението на тези проекти. Тя посочи, че вероятно ще е трудно да се реализира за всички бенефициенти и предложи като начало да се създаде възможност публичните бенефициенти в тези програми да бъдат първите, които ще бъдат елемент на подобна система и всички съпътстващи ангажименти за електронно подаване и отчитане, за гъвкавост, за облекчаване на процеса да бъдат приложими и за тези бенефициенти.

Г-жа Христова направи коментар и по отношение на демографския проблем и посочи, че този елемент, трябва да бъде допълнително доразвит в СП и би следвало

хоризонтално да бъде отразен във всички програми. Тя допълни, че това е съществен фактор, който има отношение и към заетостта, към развитието на държавата и би следвало да се използва по най-добър начин възможността с този ресурс да се постигнат конкретни и устойчиви резултати. Г-жа Христова направи предложение и по отношение на биоземеделието, като посочи, че може да бъде един добър инструмент, които да излезе от секторната си приоритетност и да бъде използван по подходящ начин.

Г-жа Христова продължи с коментар по отношение инструментите, които целят да допълнят финансовия ресурс и посочи, че от текста, който е включен в СП, не става ясно дали този инструмент ще бъде използван, за да се финансират проекти, за които по някаква причина няма достатъчно финансов ресурс или недостатъчно качествени оценки и не са били финансирани и ще бъдат предмет на този фонд или всъщност този инструмент ще се използва за нещо, което е изключително нужно – да се допълват липсващите инвестиции и да се насочва този инструмент за постигане на по-голям ефект. Тя допълни, че този инструмент би могъл да бъде полезен по отношение на проблема с т.нар. „бели петна“, както и например като възможността да се финансира общинска пътна мрежа – нещо, което е важно за общините и за хората и не може да попадне в рамките на програмите.

Г-жа Добринка Кръстева посочи, че както обикновено когато се получат предложенията ще бъде изготвена таблица, в която ще бъде посочено кое, как и къде е отразено. Тя предложи по отношение на демографията, ако има конкретни предложения, къде още може хоризонтално да се отрази в СП да бъдат изпратени. По отношение на текста за 80 на сто г-жа Кръстева посочи, че наистина е детайл и ще бъде обсъдено с Министерство на регионалното развитие (МРР) да отпадне от текста на СП и допълни, че по отношение на велоалеите текстът в СП вече е отпаднал. По отношение на програмата за най-нуждаещите се тя посочи, че не е част от СП и това е комуникирано с ЕК и поради тази причина е в таблицата с допълващи се мерки. По отношение на КН и механизмите за опростяване г-жа Кръстева уточни, че те са предмет на постановления на Министерския съвет (ПМС), които са в процес на обсъждане.

Г-жа Кръстева отбеляза, че е добро предложението основните опростявания да бъдат посочени в СП. В момента, в които има окончателни варианти на постановления, като се предвижда това да бъде до края на месец февруари, основните опростявания, които официално са факт в постановленията може в рамките на един абзац да се включат в СП. По отношение на информационните системи тя посочи, че и трите системи имат връзка помежду си и информацията в тях е надеждна и всичко ще се осъществява по електронен път и допълни, че ако има конкретни предложения по информационните системи те може да бъдат представени и обсъдени.

Относно новият инструмент за растеж и региони на Правителството г-жа Кръстева посочи, че целта е да се покаже, че ще има допълняемост с този инструмент. В противен случай трябва да се посочи, че се управлява съвсем различен национален инструмент чрез СП, което логически няма как да стане.

Г-жа Кръстева посочи, че всички направени коментари ще бъдат анализирани и взети предвид, помолите ако има конкретни предложения по отношение на демографията да бъдат изпратени и благодари на НСОРБ за коментарите.

Г-н Павел Маринов, областен управител на област Бургас посочи, че общите стратегически цели, в които е и демографският проблем би следвало да се решават с помощта на конкретни икономически проекти и допълни, че може би водещи трябва да бъдат интегрираните проекти. Той постави въпроси по отношение на това кой ще оценява интегрираните проекти и кой ще ги определя, кой ще определи заданията, елементите, структурата на проектите, както и ниво на което ще бъдат определени.

Г-жа Добринка Кръстева поиска да бъде направено уточнение, дали това е предложени, което да се запише в СП.

Г-н Павел Маринов посочи, че ЕК е препоръчала повече регионалния подход да се прилага при вземане на решение за определяне на интегрирани проекти, например по отношение на заетостта. Той допълни, че предполага, че областните стратегии би следвало да са взети предвид при изготвянето на документа, но не вижда те да са взети предвид. Той даде пример с това, че в тяхната областна стратегия са определени изключително конкретни мерки за постигане на общите цели, които са валидни за цялата страна, т.е конкретика която касае един икономически регион с географски, демографски и други характеристики.

Г-жа Добринка Кръстева обърна внимание, че коментара на ЕК е, че трябва териториално измерения и базирани на териториални характеристики политики на всичките сектори в СП и това към момента няма отношение към общинските планове за развитие и областните стратегии и това е все пак елемент на регионалното развитие. Тя допълни, че в секторите, в които се инвестират средства от ЕСИФ трябва да има териториален подход, какъвто в момента липсва за част от секторите.

Г-н Павел Маринов поиска уточнение по отношение на посоченото, че по стратегията работи университет.

Г-жа Добринка Кръстева уточни, че екип от Софийския университет изготвя Стратегия за развитие на Северозападен регион, което е ИТИ.

Г-н Павел Маринов поиска уточнение относно това дали само за този район се изготвя стратегия.

Г-жа Добринка Кръстева уточни, че само за този район се изготвя стратегия и такова е било взетото решение.

Г-жа Евелина Стоянова, Министерство на регионалното развитие посочи, че основното, върху което следва да се акцентира е, че като се отчете регионалното развитие като приоритетно направление за цялостното социално-икономическо развитие е най-целесъобразно териториалното измерение да се обособи като самостоятелен приоритет в СП. Тя посочи, че това е начин за прилагане на целенасочена и ефективна регионална политика и да се покаже, че има ефективно комбиниране на териториалния и секторния подход и този подход няма да наруши логическата рамка на СП. Тя информира, че затова е предложено РГ за СП да разгледа възможността за обособяване на териториалното измерение като самостоятелен приоритет. Г-жа Стоянова посочи, че в случай, че това не бъде прието, другият вариант, е във всеки секторен приоритет да бъде подробно разписан териториалният подход за всяка от конкретните секторни политики, като се отчитат целите на регионалната политика за постигане на балансирано устойчиво и интегрирано развитие на районите. За това е необходимо обособяване на териториалното измерение по отношение на всички видове инфраструктурни инвестиции, които се подкрепят по програмите и най-вече по ОПРР. Тя посочи, че става дума за опазване на културното и природно наследство, за инфраструктурните мерки в областта на образователната, социалната, здравната и пътната инфраструктура, както и по отношение на мерките за превенция на риска от свлачища. Необходимо е или обособяването им като териториални измерения на съответните секторни политики в рамките на приоритет насочен към устойчивото регионално развитие или да се опишат териториалните измерения и да се включат конкретните мерки насочени към подкрепа на инфраструктурата към съответните секторни приоритети.

Тя продължи с това, че другият основен въпрос е по отношение на дефиницията за селските райони. Тя посочи, че коментара на ЕК по третия вариант на ОПРР и 20-те % които са предвидени за финансиране на проекти на цялата общинска територия е, че

тези инвестиции трябва да се съкратят само до най-близката периферия на града, т.е. отново остават големи обширни селски територии без достъп до инфраструктурни мерки и това става за 33 общини от градовете от 1 до 3 ниво, съгласно Националната концепция за пространствено развитие. Г-жа Стоянова посочи, че в тази връзка предлагат нова дефиниция за селски райони, а именно: „селски райони са териториите на общините, в които няма град от списъка с градове за подкрепа по Националната концепция за пространствено развитие докато в общините част, от които са градовете за подкрепа от политиката за градско развитие по концепцията селски райони са териториите попадащи извън строителните граници на определените в концепцията градски центрове“. По този начин се определят 197 селски общини и 67 селски територии в рамките на общините с изявен градски център, като се запазва броят на населението, което се подкрепя по ПРСР спрямо дефиницията за периода 2007 – 2013 г. както и относителният дял 40 % от общото население на страната.

Тя продължи с коментар по политиката за градско развитие в СП и посочи, че връзката между политиката за градско развитие и останалите национални стратегически документи не е добре обоснована и не са изяснени основните принципи за финансиране на интегрираните действия за устойчиво градско развитие. Друг въпрос на който Г-жа Стоянова обърна внимание е относно координационния механизъм на планираните в програмите координирани мерки по повече от една програма от типа на мерките за деинституционализация, които ще се финансират координирано от ОПРР и ОП „Развитие на човешките ресурси“. Тя допълни, че други такива мерки са ВиК инвестициите в рамките на ИПГВР, както и комбинацията на инфраструктурни и меки мерки по отношение на социалните жилища и образователна инфраструктура. Тя посочи, че са изпратени писма на 2 декември и 16 декември 2013 г.

Г-жа Добринка Кръстева посочи, че писмата от 2 и 16 декември ще бъдат включени в съгласувателната таблица. Тя отбеляза, че, отделянето в отделен приоритет съвсем няма да доведе до регионално развитие, а по-скоро във всеки сектор е необходимо да се посочи регионалното измерение и министерствата са положили всички необходими усилия за да го направят по този начин. Тя помоли министерствата, ако смятат, че нещо е необходимо да се допълни да го изпратят, тъй като има няколко дни, в които това може да бъде отразено. Тя допълни, че ако МРР счита, че може да представи в отделните сектори приоритети с регионално измерение, това може да бъде отразено до края на седмицата и ако има такива предложения те може да бъдат изпратени. Тя посочи, че министерствата, с които е обсъждано са направили каквото е възможно и призова всички, ако е нужно да се положат още малко усилия в тази посока.

По отношение на дефиницията за селски райони г-жа Кръстева посочи, че целта на СП е да отрази националната политика и допълни, че дефиницията за селски райони е национална политика. Г-жа Кръстева уточни, че координационния механизъм между отделните проекти е предмет на постановленията. Г-жа Кръстева допълни, че на този етап не е необходимо например да се разписва в детайлност какъв ще е координационния механизъм например за деинституционализацията и допълни, че в СП има текст, който посочва, че ще имаме координационен механизъм по-точно тези интегрирани проекти, които в цялостност постигат цели и резултати.

Г-н Антон Аспарухов, Министерство на земеделието и храните взе отношение по предложението за дефиницията за селски райони, като обърна внимание, че вече е 2014 г. и отбеляза, че това е доста базова дефиниция, която трябва да бъде разработена при старта на разработването на програмите. Той посочи, че връщане на дебата в начална фаза означава пренаписване на цялата ПРСР, а по всяка вероятност и на ОПРР. Той допълни, че дебатът е дълъг и не е нужно да се преповтарят всички аргументи,

един от които е, че трудно биха се намерили данни на ниво населено място и дали въобще е възможно такова разделение да се случи на ниво населено място между двете програми. Той отбеляза, че в коментарите ЕК е доволна от запазването на старата дефиниция. Той още веднъж уточни, че счита, че е късно да се пренаписват програмите, започвайки от началото.

Г-жа Зинаида Златанова помоли представителите на администрацията да бъдат по-конструктивни, за да не се губи времето на партньорите и да не се държат като странични наблюдатели, а като хора, които генерират всъщност тези документи. По отношение на дефиницията за „селски райони“ тя посочи, че тази дефиниция се обсъжда преди това, а не когато програмния период е започнал. Тя уточни, че до преди шест месеца не е имало дефиниция, съгласувана с Брюксел и е логично да се използва тази която е използвана до сега. Г-жа Златанова обърна внимание, че когато се определя тази дефиниция, тя не се определя единствено и само на базата на политическо решение, а тя трябва да бъде обоснована, включително със статистически данни и други аргументи. Тя обърна внимание и на това, че финансирането в областта на селските райони, е с около 600 милиона евро по-малко отколкото е в настоящия програмен период. Г-жа Златанова посочи, че следва да се съобразим и с това, че в момента сме на етап съгласуване на СП, на отразяване на коментарите на ЕК, върви се към официални преговори и е необходимо да се надгражда досега свършеното.

Г-жа Златанов посочи, че един от основните коментари по последния вариант на СП е, че все още концентрацията на интервенциите е недостатъчна и предложи да се вървим към това, което наистина конструктивно може да се подобри в СП, както и към финализиране на програмите.

Г-н Васил Велев, Асоциация на индустриалния капитал в България направи коментар по отношение на раздела за конкурентоспособност и иновации на малки и средни предприятия и посочи, че това което е било направено като предложение на предишното заседание на РГ е взето предвид и до голяма степен бележките са отразени.

Той отбеляза, че в контекста на дискусиата за дефинициите остава нерешен въпроса за дефиницията за малки и средни предприятия, тъй като в този си вид тя е адекватна за Европа, но за България и изключва редица средни предприятия, които са големи единствено поради това, че производителността е ниска и числеността на персонала е голяма и всъщност изключва от програмата гръбнака на индустрията, на промишлеността. Той допълни, че това са предприятията, в които биха били най-ефективни интервенциите, тъй като имат достатъчно административен капацитет и потенциал за развитие и там работят основна част от заетите в индустрията.

По отношение на конкретните мерки той посочи, че е възприето това, което бизнесът отдавна твърди, а именно че с най-голям ефект са тези, свързани с технологичната модернизация, иновациите в предприятията, енергийната ефективност и интернационализацията на малки и средни предприятия. Той обърна внимание, че ще се увеличи ефекта с увеличаването на авансите и търсенето и на други форми за тяхното гарантиране извън банковата гаранция и това е много по-важно, отколкото разпиляването на ресурс за финансов инженеринг под формата на фондове за микрокредитиране и гаранционни фондове, т.е. по-добре е по-големи аванси и други форми на тяхно обезпечаване извън банковата гаранция.

Г-жа Добринка Кръстева предостави възможността на Министерство на икономиката и енергетиката, ако има коментар по дефиницията за „малки и средни предприятия“ да го представи. По отношение на авансите и формите на гарантиране тя уточни, че те ще бъдат обект на постановленията.

Г-н Димитър Кръстанов, областен управител на област Смолян посочи, че обстойно е представил писмени предложения относно ВОМР, които са получили

своето развитие във версия 4.0. на СП. Той отбеляза изключително добрата комуникация с РГ и дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“. Той посочи, че приема като цяло подхода в СП да не се споменават конкретни региони и области от гледна точка на създаването на критерии, които да бъдат общовалидни за всички, които биха могли да се вместят в тази рамка и да участват като цяло в използването на този финансов инструмент. Той допълни, че счита за нужно да се отбележи, че този процес е изключително двустранен и посочи, че въпросът не е само да се намери подходяща рамка и форма да се развие този териториален подход в специфичните райони, но това изисква и изключителна готовност на самите региони от гледна точка на капацитет, на предварителна готовност не само на интегрираните планове, но и разработване на конкретни индикативни финансови програми. Г-н Кръстев посочи, че му се струва, че практически в този интегритет се губят структурните елементи като цяло на интегритета и на Регионите за планиране.

Г-жа Добринка Кръстева посочи, че по отношение на нормативната уредба има още неща, които трябва да се довършат. Има и съответни трудности, като например при ИТИ трябва да има структура и за сега тя все още е проблем. Тя допълни, че се е оказало проблем да бъдат назначени десет човек, но са положени всички усилия и са организирани всички администрации и областни управители от Северозападния регион, за да се осъществи тази пилотна инициатива. Тя посочи, че до края на януари оперативните програми трябва да имат яснота за да заделят средства за тези инициативи, но разбира се с условието, че ако не започне ефективното използване на средствата, то до някоя година след това те следва да бъдат преразпределени към други мерки, защото в противен случай означава, че средствата трябва да бъдат загубени.

Г-жа Юлия Симеонова, Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ) изрази благодарност от името на КНСБ за значителните подобрения в аналитичната част, и за това което е било отразено след всички обсъждания. Тя посочи, че ще предоставят коментари и конкретни предложения във връзка с SWOT-анализа, който все още не е във вида, в който може обективно да аргументира потребностите за конкретни финансови инвестиции, които България има потребност да развива, за индикаторите, които тепърва предстои да бъдат конкретизирани в програмите и обърна внимание, че малко смущаващо е все още е еднозначното определяне на публично-частното партньорство, като даде пример с модернизирани услуги на пазара на труда или съответно достъпа до други социални услуги от гледна точка на оттегляне на държавата и имат конкретни предложения за формулиране на текстовете. Г-жа Симеонова посочи, че ще бъдат предоставени конкретни предложения, тъй като става въпрос за формулировки, които когато извеждат определени действия не само като приоритет, а и като възможност за решаване тогава се ограничават възможностите за други схеми за финансиране за които също има конкретни предложения в контекста на становището на Икономическия и социален съвет.

Г-жа Добринка Кръстева помоли, ако може предложенията за текстове да бъдат изпратени до два дни и предложи, ако е възможно до петък да бъде направена среща и заедно да бъдат четени конкретните текстове и предложения.

Г-н Людмил Велков, Център за психологически изследвания, Национален съвет на хора с увреждания направи коментар относно първия раздел, трети приоритет и предложи в този раздел или този приоритет да бъде включено развитието на речния и морския транспорт. Той допълни, че например за човек с увреждане от Видин е удобно да пътува по река Дунав до университета в Свищов.

Г-жа Кръстева посочи, че транспорта е разписан като сектор, по отношение на речния транспорт по река Дунав в СП е участъка Батин – Белене, който е предвиден за кандидатстване през инструмента за свързаност на Европа, като от настоящия

програмен период е прехвърлен за следващия. Тя допълни, че се обмислят няколко пристанища в Северозападен регион, в направлението Русе – Варна. По отношение на Черно море тя посочи, че се предвиждат по-скоро само меки мерки, ПМДР също ще има интервенции и не се предвиждат интервенции в морски транспорт.

Г-жа Галина Василева, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията посочи, че има отделна приоритетна ос и мерки, които са заложили за подобряване сферата на корабоплаване. Тя допълни, че няма възможност за закупуване на кораби и допълни, че условията за корабоплаване по река Дунав са лоши и не се използва капацитета и в тази насока са насочени усилията и мерките, които се предвиждат. Тя посочи, че такива мерки и в този програмен период се реализират и в следващия по-скоро ще се надграждат нови такива, но не са планирани за следващия програмен период интервенции за развитие на пристанищна, морска и т.н. инфраструктура, тъй като за това ще е необходимо една цяла отделна програма, а и има преплитане с публично-частното партньорство и държавните помощи.

Г-жа Камелия Калоянова, ръководител на проект, Обединение „Ексанте консултантска организация“ представи предварителна оценка на СП. Тя уточни, че наистина не е актуализирана предварителната оценка в последния вариант на СП, но това ще бъде направено съвсем скоро. Тя посочи, че целите на предварителната оценка според критериите за оценка са дали СП е кохерентно, дали е обвързано с нормативни, стратегически документи, със секторни стратегии, дали е в съответствие с Регламентите, като допълни, че принципът за партньорство е отделен елемент на оценка. Също така е оценено дали целите са адекватни, дали приоритетите са добре структурирани.

Г-жа Калоянова продължи своята презентация с това, че са изведени в групи някои от документите, с които трябва да е съгласувано СП и са дадени становище и коментари по отношение на външната съгласуваност, която в много голяма степен вече е постигната с изключение на някои секторни документи. Бележките, които тя посочи са, че СП е било преработено и подобро многократно от началото на процеса и има все още секторни анализи, които когато бъдат завършени ще бъдат и допълнени в СП. Тя посочи, че все още има някои несъответствия в анализа и стратегията, но те едва ли ще бъдат докрай изчистени, тъй като анализът обхваща много голям брой проблеми, а стратегията предлага действия, които да бъдат реализирани със средства от ЕСИФ. Някои от анализирани проблеми ще бъдат решавани с национално или допълващо финансиране и това е доразписано в втория раздел на СП.

След това г-жа Калоянова представи кратки бележки по отделните приоритети. По отношение на първия приоритет основните бележки са по отношение на образованието, като посочи, че то изцяло е преработено и реструктурирано. Отбелязан е проблема с качеството в образованието, но в стратегията все още има нужда да се подкрепи, особено по отношение на качеството на средното образование. По отношение на втория приоритет тя посочи, че е подобрен текста за малки и средни предприятия и няма съществени препоръки към момента. Тя посочи, че по отношение на научната и развойна дейност (НИРД) един от проблемите е необезпечеността с добра информация в тази сфера и това би могло да бъде адресирано в стратегията, за да са ефективни инвестициите в НИРД. По отношение на третия приоритет г-жа Калоянова посочи, че по отношение на околната среда и климата текстът е прецизиран, като тематично, така и терминологично и няма никакви съществени коментари. Тя посочи, че по отношение на свързаност и достъпност все още има нужда да се подобри качеството като се прецизират някои текстове и основния коментар е да се подкрепи обосновката за водещата роля на автомобилния транспорт като фактор за растеж. По отношение на четвъртия приоритет г-жа Калоянова посочи, че той ще бъде допълнен спрямо секторните стратегии, които все още не са завършени. Тя обърна внимание на

принципа за партньорство, който се следи от самото начало и счита, че принципът е спазен. Тя допълни, че е разработена нормативна и методологична база, постигнато е широко участие на заинтересованите страни. Тя допълни, че стои въпросът с институционализиране на принципа за партньорство. Г-жа Калоянова посочи, че е проведена информационна кампания, като резултатите от проведено проучване през месец септември са показали, че заинтересованите страни и бенефициентите са добре информирани за процеса на подготовка на СП.

Г-жа Калоянова продължи с това, че по раздел 2 няма съществени препоръки и коментари към този вариант на СП, като посочи, че текстът е изчистен, очертана е рамката и са ясно обяснени елементите. По отношение на „Административен капацитет и административна тежест“ тя посочи, че са взети поуки от предходни оценки, научени уроци от настоящия програмен период и в тази връзка е направено анкетно проучване като част от оценката. Проучването е проведено през месец септември и е направено по отношение на административна тежест, предприетите мерки за намаляването и доколко са информирани бенефициентите за СП. Тя посочи, че за общата оценка на административната тежест бенефициентите се разделят на две групи в мнението си, като 52% определят тежестта като поносима и в тази група попадат предимно общини и институционални бенефициенти, а за 46% тя по-скоро е непоносима, като в тази попадат бизнесът и неправителствените организации. В същото време в групата въпроси по отношение на предвижданите мерки за намаляване на административна тежест кореспондентите определят като адекватни тези мерки. Тя посочи, че другата голяма група въпроси е била за информираността за СП и отбеляза, че кореспондентите са споделили резултатите за 95% информираност, като основните източници за информация са сайтовете на оперативните програми, порталът и проведените информационни кампании, като най-информирани са представителите на неправителствените организации - 100% информираност.

По отношение на раздел 3 г-жа Калоянова посочи, че е напълно преработен, като пространственото измерение и политиките за местно развитие са вече част от този раздел и съгласуваността с анализа по отношение на териториалните разлики е подобрена. Тя посочи, че проблемът който е открил екипът е несъгласуваност най-вече с Националната стратегия за регионално развитие. Тя обърна внимание на устойчивото градско развитие, стратегическите документи, предлаганите градски центрове 67, както и това, че градското развитие е припознато като основен приоритет и посочи, че нов момент е и концепцията за финансово осигуряване на интегрираните планове, но все още има неща, които могат да бъдат подобрени, като например да се открият нуждите и интервенциите в четвърто ниво. По отношение на раздел 4 на СП г-жа Калоянова посочи, че има възможност да бъде още малко съкратен.

По презентацията нямаше направени коментари.

Г-жа Добринка Кръстева благодари за участието в заседанието, помоли до два дни да бъдат изпратени всички предложения, предложи да бъде проведена среща за тези сектори, за които се предлага публично-частно партньорство, за да може до 17 януари да бъде отразено във версията на СП. Тя посочи, че версията на СП ще бъде публикувана за публично обсъждане и закри заседанието.